Punkty schronienia

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1907 z późn. zm.) punkt schronienia nie jest budowlą ochronną jak również obiektem zbiorowej ochrony co wynika z art. 83 ust. 3 ust. 4 oraz art. 84 ww. ustawy dla których zgodnie z art. 115 ustawy wydano akty prawne w drodze rozporządzenia dot.:

1. warunków technicznych użytkowania i warunków technicznych usytuowania budowli ochronnych, o których mowa w art. 92 ust. 1;
2. szczegółowego sposobu przygotowania obiektu zbiorowej ochrony do użycia;
3. warunków organizowania oraz wymagania, jakie powinny spełniać miejsca doraźnego schronienia;
4. szczegółowych warunków eksploatacji i zapewnienia porządku w obrębie budowli ochronnych oraz niezbędne wyposażenie budowli ochronnej;
5. sposobu prowadzenia Centralnej Ewidencji OZO, przekazywania informacji o obiektach zbiorowej ochrony oraz tryb współpracy organów ochrony ludności z organami administracji architektoniczno-budowlanej, organami nadzoru budowlanego i Państwową Strażą Pożarną.

Punkt schronienia wymieniony w art. 84a ustawy to miejsca przydatne do tymczasowego ukrycia ludzi, w obiektach budowlanych albo w innych miejscach, zapewniające spełnienie podstawowej funkcji ochronnej przed nagłymi niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi oraz skutkami użycia konwencjonalnych środków rażenia, w szczególności odłamkami. Dla ww. punktów nie określono wymagań technicznych jakie powinny spełniać.

Jako punkty schronienia przyjmuje się obiekty lub ich części, które:

1. znajdują się w całości lub w części poniżej poziomu gruntu;
2. których stropy i ściany posiadają konstrukcję umożliwiającą ochronę ludzi przed zagrożeniami związanymi z niebezpiecznymi zjawiskami pogodowymi (w szczególności z silnym wiatrem i przedmiotami, które mogą być przez ten wiatr przenoszone) oraz z użyciem konwencjonalnych środków rażenia (w szczególności odłamkami) – będą to np. konstrukcje żelbetowe, masywne murowane (fortyfikacje, konstrukcje mieszane np. masywne ściany murowane ze stropami żelbetowymi, etc.);
3. posiadające pomieszczenia/przestrzenie, w których ludzie nie będą narażeni na oddziaływanie odłamków wtórnych z rozbitych okien lub innych przeszkleń (np. takie, które są oddzielone od okien przegrodą wewnętrzną zdolną do przyjęcia uderzenia odłamków szkła), wzgl. innych elementów;
4. w których nie występują uwarunkowania, mogące stwarzać dodatkowe zagrożenie w czasie, gdy będą przebywały w nich chroniące się osoby – takimi uwarunkowaniami są np.:
    - warunki techniczne użytkowania w obrębie punktu schronienia mogące zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo użytkowanie obiektu w sposób mogący stwarzać takie zagrożenie (np. roboty budowlane, występowanie elementów ostrych mogących powodować uszkodzenie ciała, etc.);

- występowanie w obrębie przestrzeni obejmującej punkt schronienia odbiorników gazu, przewodów gazowych z połączeniami innymi niż połączenia spawane, instalacji gazowych budzących wątpliwości co do stanu technicznego (w tym kontekście np. występowanie w innej części budynku wydzielonej kotłowni gazowej nienaruszającej obowiązujących przepisów zwykle nie powinno być czynnikiem wykluczającym);
- występowanie w obrębie przestrzeni punktu schronienia innych urządzeń technicznych/instalacji mogących powodować zagrożenie dla ludzi (np. urządzeń lub instalacji elektrycznych, które stwarzają ryzyko porażenia prądem elektrycznym, np. z uwagi na ich zły stan techniczny lub niewłaściwe oddzielenie/odizolowanie);
- magazynowanie w obrębie przestrzeni obejmującej punkt schronienia materiałów niebezpiecznych pożarowo;
- lokalizacja w sąsiedztwie punktu schronienia naziemnych zbiorników z gazami (w szczególności cięższymi od powietrza) lub cieczami palnymi.

Minimalna pojemność punktu schronienia określana jest podstawie wolnej powierzchni dostępnej „ad hoc", która może pełnić funkcję takiego punktu (tj. dostępnej bez wcześniejszego przygotowania, np. wyprowadzenia pojazdów z garażu). Do obliczeń przyjmuje się wskaźnik 1,5 m^2/osobę.

Zgodnie z art. 91a ust. 2 ustawy komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej zawiadamia o zidentyfikowanych punktach schronienia właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) oraz starostę, a także właściciela lub zarządcę nieruchomości, na której znajduje się zidentyfikowany punkt schronienia. Natomiast w art. 103a ustawy w razie ogłoszenia alarmu za pomocą systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach, w szczególności alarmu o zagrożeniu uderzeniem z powietrza, właściciel lub zarządca obiektu, w którym znajduje się punkt schronienia, udostępnia go w miarę możliwości osobom chroniącym się przed zagrożeniem, na czas trwania tego zagrożenia.

W art. 69 pkt. 5 ustawy zapisano, że osoby zaalarmowane lub powiadomione o zagrożeniu są obowiązane, bez narażania siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia do udostępnienia w miarę możliwości punktu schronienia osobom chroniącym się przed zagrożeniem.

Ponadto informuję, że Komenda Powiatowa PSP w Wejherowie nie dysponuje wzorami instrukcji, regulaminów lub ulotek dla mieszkańców i właścicieli lokali wskazanych punktów schronienia. Informuję również, że przy udziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej PSP prowadzone są zaawansowane prace nad opracowaniem wzoru graficznego oznakowania miejsc zidentyfikowanych jako punkty schronienia. Po uzyskaniu znaków graficznych, planowana jest ich dystrybucja do właścicieli lub zarządców nieruchomości, w których znajdują się punkty schronienia.